

## RAQAMLI IQTISODIYOTNING BIZNESDAGI AHAMIYATI

Djalolova Umeda Narzulloyevna

*Buxoro viloyati Vobkent tumanidagi 1-son texnikum Biznes asoslari fani o'qituvchisi*

**Annotatsiya:** Ushbu maqolada raqamli iqtisodiyotning biznesdagi ahamiyati, raqamli texnologiyalar orqali biznesda samaradorlikni oshirish, xarajatlarni kamaytirish, mijozlar bilan aloqalarni mustahkamlash va yangi bozorlarni egallash imkoniyatiga ega bo'lishi ko'rsatib o'tiladi. Shuningdek, maqolada raqamli yechimlar biznes jarayonlarini optimallashtirish, innovatsion mahsulot va xizmatlar yaratish hamda raqobatbardoshlikni oshirishdagi roli haqida ma'lumot keltirilgan.

**Kalit so'zlar:** raqamli iqtisodiyot, biznes jarayonlari, innovatsiya, raqamli texnologiyalar, samaradorlik, elektron tijorat, bozor raqobati.

Tezkor texnologik taraqqiyoti sharoitida raqamli iqtisodiyot zamonaviy biznesning ajralmas qismiga aylanib bormoqda. Axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining jadal rivojlanishi natijasida ishlab chiqarish, ta'lim sohasida, xizmat ko'rsatish, savdo va boshqaruv jarayonlari tubdan o'zgarib, an'anaviy biznes modellari raqamli yechimlar bilan boyitilmoqda. Raqamli iqtisodiyot biznes sub'yektlariga xarajatlarni qisqartirish, samaradorlikni oshirish, mijozlar bilan aloqalarni mustahkamlash hamda yangi bozorlarni egallash imkonini bermoqda.

Shu bilan birga, raqamli texnologiyalar asosida shakllanayotgan yangi biznes muhitida raqobat yanada kuchayib, innovatsion yondashuvlar muhim ahamiyat kasb etmoqda. Shuning uchun raqamli iqtisodiyotning biznesdagi o'rni va ahamiyatini chuqur o'rganish, uning imkoniyatlari va afzalliklarini tahlil qilish bugungi kunning dolzarb masalalaridan biri hisoblanadi.

Raqamli iqtisodiyot bugungi kunda biznesning ajralmas qismiga aylangan. Har qanday kompaniya faoliyati - ishlab chiqarish, xizmat ko'rsatish yoki savdo bo'lsin - raqamli texnologiyalar yordamida yanada samarali amalga oshirilmoqda. Masalan, onlayn savdo platformalari va mobil ilovalar mahsulotlarni mijozlarga tez yetkazish, marketing kampaniyalarini aniq yo'naltirish va xarajatlarni kamaytirishga imkon beradi.

Shuningdek, raqamli yechimlar biznes jarayonlarini optimallashtirishga yordam beradi. Raqamli vositalar kompaniyalarga yangi bozorlarni ochish imkonini beradi. Masalan, elektron tijorat va raqamli marketing orqali kompaniya o'z mahsulotini nafaqat mahalliy, balki xalqaro bozorlarga ham yetkazishi mumkin.

Yangi texnologiyalar - biznesga innovatsion mahsulot va xizmatlarni yaratish imkoniyatini beradi. Natijada, kompaniyalar nafaqat xarajatlarni kamaytiradi, balki mijozlar bilan munosabatlarni mustahkamlaydi, bozor talabiga tez moslashadi va raqobatbardoshligini oshiradi. Shu tarzda, raqamli iqtisodiyot biznesning rivojlanishida asosiy vosita sifatida xizmat qiladi.

Raqamli iqtisodiyot biznesning rivojlanishida muhim rol o'ynaydi. U kompaniyalarga samaradorlikni oshirish, xarajatlarni kamaytirish, mijozlar bilan aloqalarni yaxshilash va yangi bozorlarni egallash imkonini beradi. Shuningdek, raqamli texnologiyalar innovatsion

yechimlar yaratishga yordam berib, biznesni raqobatbardosh qiladi. Shu sababli, har qanday zamonaviy kompaniya uchun raqamli iqtisodiyotning imkoniyatlaridan to'liq foydalanish, raqamli texnologiyalarni faol joriy etish va ularni strategik rivojlanishning ajralmas qismi sifatida ko'rish muhim ahamiyat kasb etadi.

Raqamli iqtisodiyotdan o'quvchilarni xabardor qilishning samarali tomonlari

Bilimning amaliy jihatdan boyishi. O'quvchilar raqamli iqtisodiyot asoslarini o'rganganida, ular nafaqat nazariy bilimga ega bo'ladi, balki biznes jarayonlarini tahlil qilish, xarajatlarni optimallashtirish, marketing strategiyalarini tushunish kabi amaliy ko'nikmalarni ham hosil qiladilar. Bu ularga kelajakda ish faoliyatida real biznes muammolarini hal qilishga yordam beradi.

Raqamli savodxonlikning oshishi. Raqamli iqtisodiyot haqida ma'lumot olish orqali o'quvchilar IT va raqamli texnologiyalar bilan ishlash ko'nikmalarini rivojlantiradilar. Bu esa ularni nafaqat biznes, balki boshqa sohalarda ham raqobatbardosh qiladi.

Innovatsion fikrlashni rag'batlantirish.

O'quvchilar raqamli iqtisodiyotning innovatsion yechimlar yaratish imkoniyatlarini tushunganida, ular muammolarni ijodiy va texnologik yondashuvlar bilan hal qilishga tayyor bo'ladilar.

Masalan, elektron tijorat, sun'iy intellekt yoki IT orqali yangi biznes g'oyalarini amalga oshirish imkoniyatlarini ko'rishadi.

Bozor sharoitiga moslashuvchanlik.

O'quvchilar raqamli iqtisodiyot va biznes jarayonlarining qanday ishlashini bilsalar, ular tezkor texnologik o'zgarishlarga moslashishga va yangiliklarni tez qabul qilishga o'rganadilar. Bu ularni kelajakda har qanday biznes yoki startap faoliyatida muvaffaqiyatli qiladi.

O'z-o'zini rivojlantirish va qaror qabul qilish ko'nikmalari.

Raqamli iqtisodiyot haqida bilimga ega bo'lgan o'quvchilar ma'lumotlar asosida tez va samarali qarorlar qabul qilishni o'rganadilar.

Masalan, ma'lumotlar tahlili va elektron platformalardan foydalangan holda biznes jarayonlarini baholashni bilish ular uchun katta afzallikdir.

Xulosa qilib aytganda, raqamli iqtisodiyotdan xabardorlik o'quvchilarda zamonaviy texnologiyalarni tushunish, analitik fikrlash va amaliy iqtisodiy ko'nikmalarni shakllantirishda samarali vosita hisoblanadi.

#### ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti. Ta'lim va ilm-fanni rivojlantirishga oid qaror va farmonlar to'plami. - Toshkent, 2020.
2. Karimov I.A. Yuksak ma'naviyat - yengilmas kuch. - Toshkent: Ma'naviyat, 2008.
3. Abdurahmonov Q.X. Mehnat iqtisodiyoti va inson kapitali. - Toshkent: Iqtisodiyot, 2019.
4. Xodiev B.Yu. Milliy iqtisodiyot asoslari. - Toshkent: O'zbekiston, 2018.
5. Shodmonov Sh.Sh., G'ofurov U.V. Iqtisodiyot nazariyasi. - Toshkent: Fan va texnologiya, 2020.



6. Ismoilov R., To'xtasinov M. Ta'lim tizimini modernizatsiyalash va innovatsion rivojlanish. - Toshkent, 2021.
7. Rasulov D.A. Tadbirkorlik faoliyati asoslari. - Toshkent: Iqtisod-Moliya, 2020.